

Ställskruven

10 november

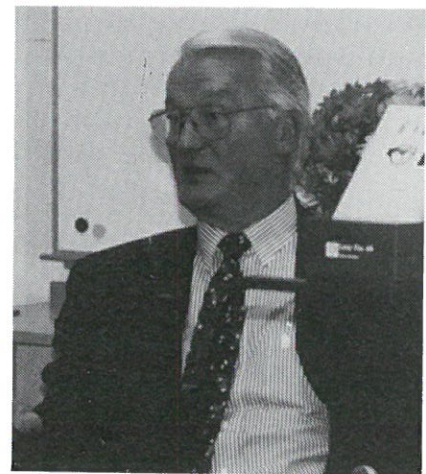
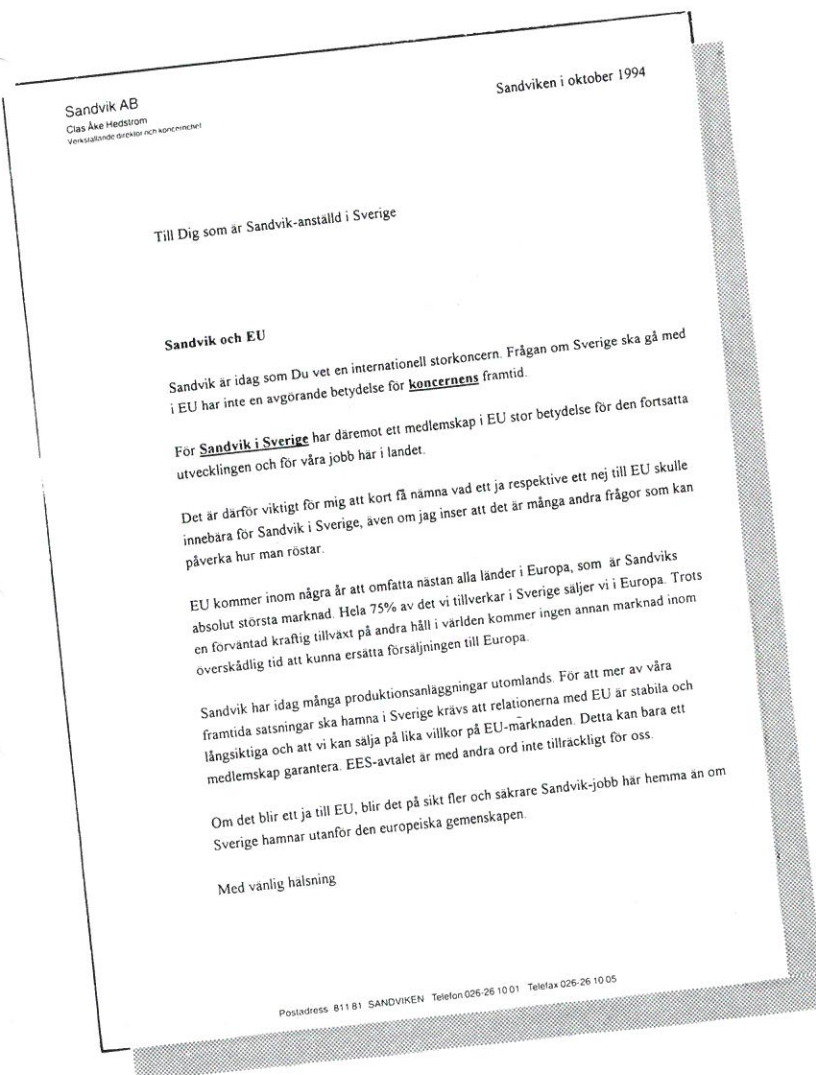
PERSONALTIDNING FÖR AB SANDVIK BAHCO NR 8, 1994

Ansvarig utgivare: Sture Lestander
Redaktion: Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

EU - 25 % osäkra !!

JA till EU

Lars Östholm, vice VD i Sandvik AB, informerade inbjudna gäster på Sandvik Bahco hur koncernen påverkas av beslutet i folkomröstningen den 13 november.

Lars Östholm: -Ett ja till EU är en självklarhet om man ska se till företagets bästa. Det är väldigt viktigt för hela landet att vi ser EU-frågan ur företagets synvinkel, eftersom landets totala ekonomi är helt beroende av att exportindustrin drar in pengar till all den service och omsorg som vi har i Sverige. Vi märker tyvärr redan idag att vi har problem med finansieringen av den gemensamma servicen. Eftersom Sandvik AB är ett globalt företag, kommer det att klara sig oavsett om Sverige går med i EU eller inte.

För Sandvik i Sverige däremot är det en överlevnadsfråga. Naturligtvis kommer inget att hända under det närmaste året, men på lite längre sikt påverkas företaget negativt.

Forts. sid. 2

Brev med EU-information som distribuerats till alla anställda inom Sandvik AB.

Det är fortfarande många som är osäkra inför den viktiga folkomröstningen den 13 november då vi ska besluta om vi vill vara med i den Europeiska Unionen eller inte. Lars Östholm, vice VD i Sandvik-koncernen,

hälsade på oss här i Enköping för att redovisa Sandvik AB's syn på hur ett ja eller nej till EU påverkar Sandvik-företagen i Sverige. Initiativtagare till träffen var Handelskammaren i Uppsala län.

Forts. EU - 25 % osäkra!!

Marknaden

Lars Östholm: -Sandviks marknader kan delas in i tre huvudområden - den nordamerikanska, den europeiska och den asiatiska marknaden. Cirka 55% av försäljningen går till den europeiska marknaden. Om Sandvik inte finns innanför EU's gränser, kommer våra konkurrenter inom EU att försöka skydda sig mot företag som står utanför för att klara den hårda konkurrensen på verktygsmarknaden.

Sture Lestander som deltog i mötet poängterade att Sandvik Bahco idag har lyckats ta sig in på den europeiska marknaden och detta har givit företaget en mycket positiv utveckling.

- Ser man tillbaka några år, då Bahco i stort sett endast fanns på den nordiska marknaden, fick företaget direkta problem då konjunkturen föll i Norden. Det är därför viktigt att vi har tillgång till Europa-marknaden på samma villkor som våra konkurrenter.

Investeringar

För att lyckas bra måste företaget finnas etablerat på den marknad där man jobbar, dvs företaget måste ha produktion i marknadsområdet, som i det här fallet är Europa. Idag har Sandvik rationella fabriker i Sverige och det är därför vettigt att satsa i dessa befintliga anläggningar.

Facken

Curt Peterson, SIF-ordförande och Ola Pahlin, ordförande i Metall på Sandvik Bahco.

Ola Pahlin menade att EU-informationen inte har varit så saklig som den borde, utan det kanske uppfattas som ett hot då företagen säger att det på sikt inte är idé att satsa i Sverige. Detta kan därför vara negativt och det är synd om debatten bedrivs på det sättet. Dessutom måste företagen ge facken

större möjligheter till kontakter med andra klubbar ute i Europa.

Curt Petersson poängterade att det är viktigt att vi har företaget kvar i Enköping, därför att det trots allt är så att kommunen kan leva vidare enbart på de skattekronor som exportindustrin drar in.

Frankrike nästa ...

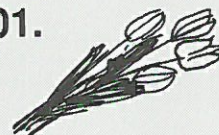
Bakre raden från vänster: Jan-Olof Lennvall, Magnus Ohlson, Åke Olsson, Mikael Turesson, Kenneth Eckebring och Seppo Aatela.

Främre raden från vänster: Iris Säfve, Britt-Marie Åhs, Heli Eerikäinen och Elsy Andersson.

Resan till vår fabrik i Nogent går via Paris och startar på fredag den 11 november. Hemkomst den 14 november.

ISO 9000

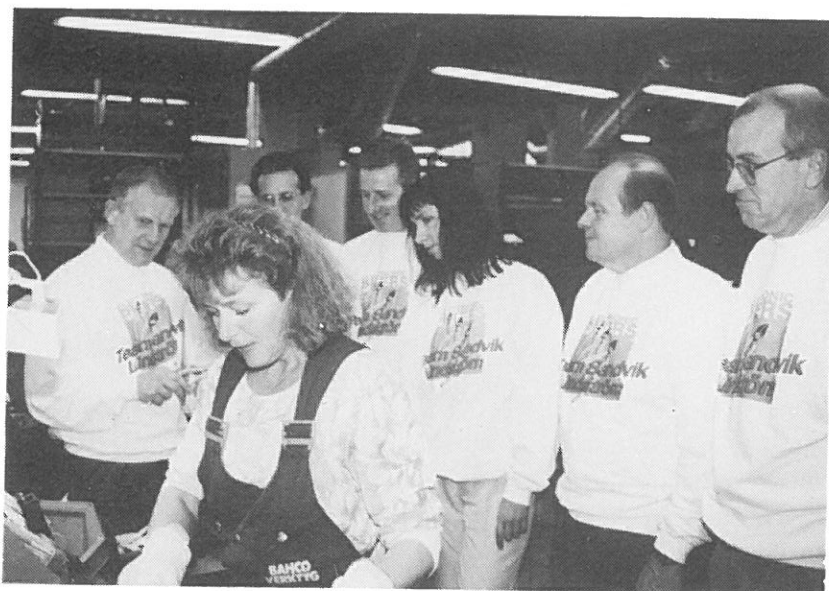
Vi gratulerar våra kollegor på Sandvik Milford i Branford, USA till certifieringen enligt ISO 9001.

Grattis!

Globalt möte

Team Sandvik Lindström

Suzanne Anderstedt och Lars Höglund visar deltagarna hur man skaffar elektroniktänger.

Konferens i Enköping den
24 - 27 oktober

Under tre intensiva dagar i slutet av oktober samlades de viktigaste marknaderna för elektroniktänger i Enköping för konferens. Deltagarna kom från England, Benelux, Tyskland, Italien, Sydostasien och USA.

Deltagarna bjöds på en ingående presentation av elektroniktångtillverkningen under ledning av Lars Höglund. Tillfälle gavs att i detalj följa produktionen, där deltagarna handgripligen fick utföra vissa operationer.

Under konferensen diskuterades möjligheterna att öka försäljningen av våra elektroniktänger. Varumärket Lindström eller Sandvik Lindström är världsledande när det gäller tänger till den monterande elektronikindustrin. Vår målsättning är att ytterligare stärka den positionen genom intensifierad produktutveckling och aktivare marknadsbearbetning genom Sandviks säljbolag över hela världen.

Hans Bystedt, produktchef för elektroniktänger.

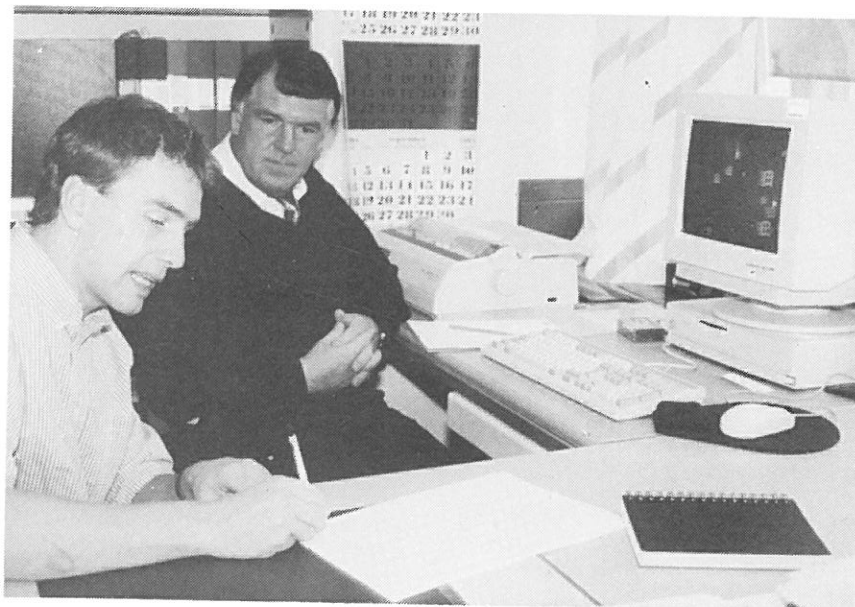
” Kuben ”

Ställskruven har hört talas om något nytt hjälpmedel för olika användare av NDC-data. Olle Arfors har berättat hur det fungerar och vi ska nu försöka göra det begripligt även för redaktionen (det blir inte lätt).

NDC

Starten till detta nya verktyg började då Bahco kom in i NDC-systemet. Olle berättade att den stora databas som finns i NDC-systemet innehåller en otrolig mängd information, men att den är svårtillgänglig för användarna som behöver olika former av statistik för att t ex kunna göra bättre prognoser. Avsikten med detta projekt var därför att undersöka möjligheterna att göra informationen lättåtkomlig för slutanvändare, utan att behöva hjälp från datakunnigt folk.

Kuben ska göra konsumtionen av information lättare. Det hela bygger på att informationen lyfts över till PC-nätet i Enköping, där man skapar en ny databas som är mycket lättillgänglig.

Olle Arfors och Lars Hertzman.

Databasen är uppbyggd i dimensioner som användaren har lätt att förstå och som lätt medger egna flexibla analyser. Enkelt uttryckt innebär den nya programvaran att man skapat ett titthål in i en stor databas och att man där själv kan ange vad man vill titta på. Det är

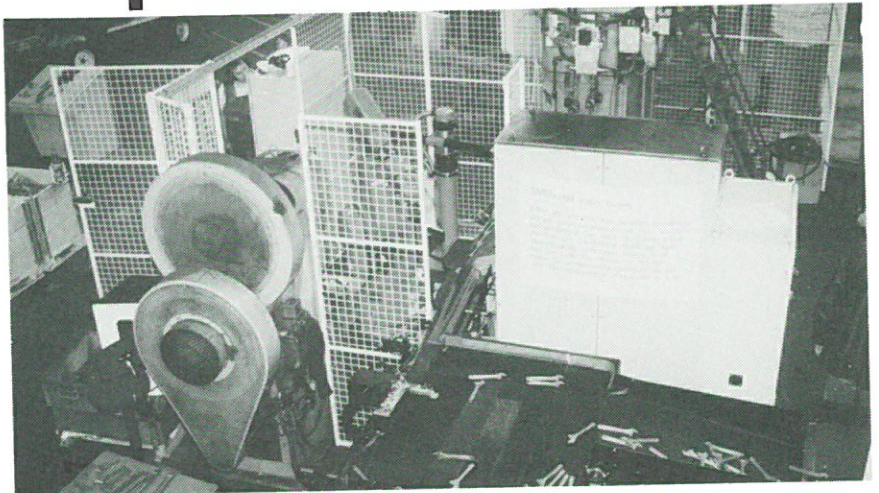
enkelt att skapa rapporter och bilder och att spara favoritbilder i egna bibliotek. Egna nyckeltal skapas med en liten fickräknare direkt på skärmen.

Olle berättade slutligen att systemet är på väg in som standard i hela affärsområdet Säger och Verktyg.

Full fart i produktionen

Ställskruven erfar av *Björn Juhlin* att nu går det för fullt ute på PV Skiftnycklar. - Takten har de senaste fyra veckorna legat över den beslutade nivån - 40 000 per vecka - vilket är mycket glädjande. Våra flödesgrupper har jobbat väldigt bra och det är roligt att se att vi verkligen är på gång då det gäller inleveranser och stock outs. Det enda som är negativt idag är att det säljs så lite av Europa-rörtången.

Gunnar Lundblad berättar att man även på PV Smide kör för fullt och levererar 47 000 skiftnyckelskaft i veckan, men det räcker inte, utan vi måste öka ytterligare. - Dessutom är det glädjande att produktiviteten har haft en mycket bra utveckling under hela -94.

Robotlinen på PV Smide.

Vi har klarat normtakten - 70 enheter/timme - i bonussystemet och det visar

att det går ekonomiskt bra för PV Smide.

Riskinspektion

Jim Howkins, Sun Alliance och Sten Forsström, Atlantica, besökte AB Sandvik Bahco den 15 september för att göra en risk- och brandinspektion.

Från Sandvik Bahco deltog Gunnar Samuelsson och Göstha Johanson. Det var en mycket noggrann inspektion som dessa två herrar gjorde. Man tittade t o m i papperskorgar för att utröna om någon tömt sin askkopp i densamma. Tyvärr hade någon gjort det, vilket ju är näst intill en dödssynd. En del

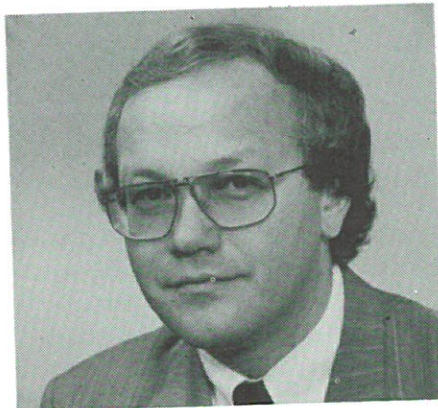
brister påtalades. Som exempel kan nämnas att det finns folk som tydligt ställer sig i truckladdningen i smedjans källare och röker. Spåren förskräcka.

För övrigt var inspektionen positiv. Vid senare kontakt visade det sig att AB Sandvik Bahco vid det här tillfället låg främst bland de företag som inspekterades.

Vi hoppas att trenden håller i sig så att vi i fortsättningen kan "toppa listan".

Göstha Johanson, skyddsingenjör.

Vår VD slutar

Sture Lestander

Sture Lestander slutar sin anställning som VD hos oss på Sandvik Bahco i Enköping den 31 januari -95.

Sture, som jobbat länge inom Sandvik, kommer att lämna koncernen och flytta till Skellefteå och börja på SKEGA.

Till ny VD på Sandvik Bahco har utsetts *Anders Gemfors*. Han har länge jobbat som konsult inom Sågar och Verktyg och då speciellt med "Tänksom"-frågor.

Prima Liv

Oktober

Vinnare i oktober månads motionskampanj blev:

Cykel

Ingemar Eriksson

Bellman-lotter

Taisto Pihlaja

Birger Kimson

Ola Andersson

Sif Hedlund

Göran Johansson

Gratulerar!

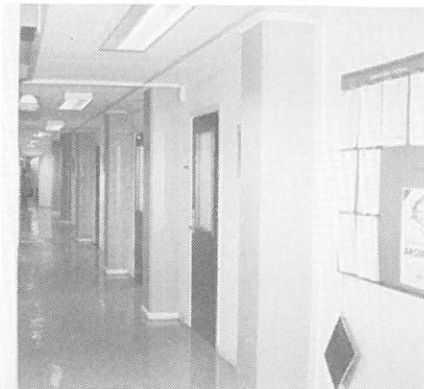
November

Prima Liv pågår även under november - Så ut och rör på påkarna!

Vi flytt!

Personalavdelningen

Personalavdelningen flyttar närmare "kunderna". Flyttningen kommer att ske någon gång i mitten av november om allt klaffar som det ska. Gurli, Lillemor, Gunnel och Martti flyttar upp en våning och kommer att finnas till vänster då Du kommer in från dörren vid tångavdelningen.

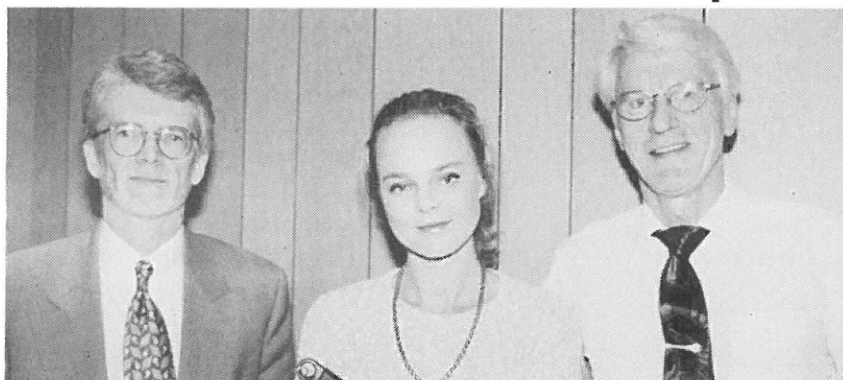
Kemilabbet

Kemilabbet kommer att ligga med ingång mitt emot stämjärnsavdelningen. Flyttningen kommer att ske när ombyggnaden av lokalen är klar någon gång i början på december.

Patentseminarium

med JP Johansson-Sällskapet

Från vänster: Christer Westerlund, LA Groth & Co KB, Patent- och Registreringsverket tillsammans med Hans E. Söder, JP Johansson-Sällskapet.

JP Johansson-Sällskapet kallade till seminarium den 2 november. Ämnet var Patent och Mönsterskydd. Cirka 20 inbjudna gäster deltog.

Ställskruven lyssnade till föredragshållare Christer Westerlund, VD på LA Groth & CO KB Patentbyrå och Ulrika Öhman, patenthandläggare från Patent- och Registreringsverket. JP Johansson var faktiskt kund hos Groths Patentbyrå i 50 år och han lämnade in de flesta av patenten genom denna byrå som grundades redan 1869.

Regler

Båda föredragshållarna visade på det regelverk som omger patensökande och det är ett mycket omfattande system, upptäckte Ställskruven. Den som har en uppfinning man vill patentera, rekommenderas därför att alltid kontakta en patentbyrå innan man sätter igång att söka hos Patentver-

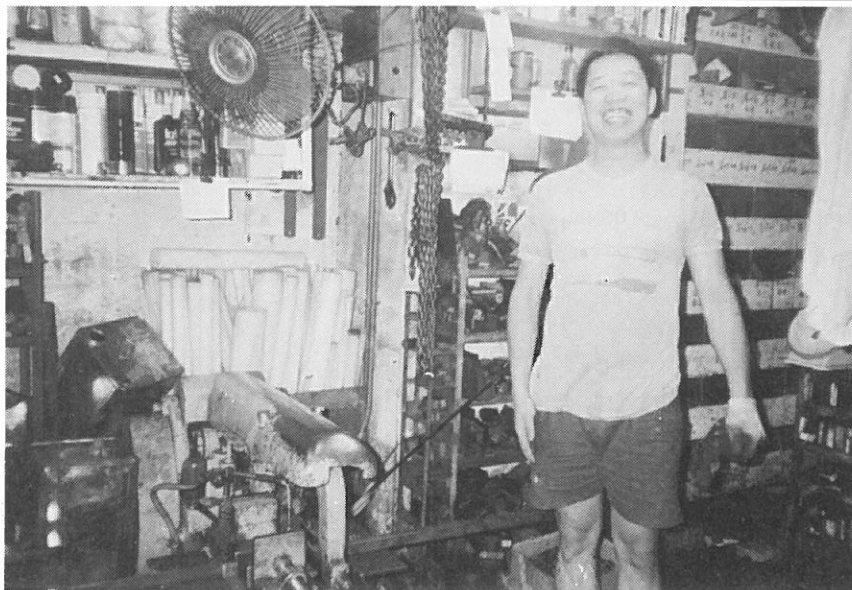
ket. Vidare erfar vi att det är viktigt att inte visa uppfinningen för någon annan innan saken är klar hos Patentverket.

Konkurrensmedel

Allt fler företag inser att det är viktigt att ha produkterna skyddade av patent- eller mönsterskydd. I Sverige har det visat sig att antalet sökta patent minskade fram till för något år sedan, men nu verkar intresset ha ökat igen. Trots detta är vi svenskar mycket dåliga jämfört med utländska företag. Av alla patent i Sverige, står utländska företag för 90%.

Vidare informerade Ulrika att det finns 19 miljoner patent registrerade på verket och att alla dessa finns tillgängliga för allmänheten. Där borde det finnas idéer som kanske kunde tas till vara av svensk industri.

Den gamla idén om att uppfinna en evighetsmaskin kommer fortfarande in till verket. Skam den som ger sig.

Kundkontakt

En mycket glad och nöjd slutförbrukare i Hongkong!

Den glade jobbar hos en industri-distributör med att kapa rör med raka maskinsågblad.

Gladast var han över sin Bahco-T-shirt, som en gång i tiden var vit!!

Anders Ågren, Villa Strand.

Vi presenterar Betagrupp 2-Elektroniktänger på PV Tänger

Mikael Andersson

–Jag jobbar mest som eggslipare, men är även gruppleddare. Det är mycket intressant, eftersom man får en större inblick i jobbet. Dessutom har vi ett större ansvar i gruppen och det gör ju jobbet roligare. Jag kom till Bahco 1980. I början var jag på verktygsslipningen, men när Lindströms kom hit började jag här på elektroniktänger och har trivts mycket bra tack vare vårt sätt att arbeta. Jag har fått lära mig mycket om bl a datorer och robotar.

Roine Alexandersson

–1983 anställdes jag på Bahco efter att ha jobbat som elektriker på byggen i ca 4 år. Första jobbet var på rörtänger där jag bl a slipade och svetsade. Sedan var jag en tid på elavdelningen innan jag började här på Lindströms. Mitt jobb är i huvudsak att eggslipa, men eftersom vi roterar inom gruppen får man prova på både montering och justering. Jag trivs väldigt bra här och det beror naturligtvis på sättet vi arbetar på, dvs i flödesgrupp.

Gunhild Thor

–Jag kom till Bahco -87 efter att ha gått en AMU-kurs. Innan dess var jag hemmafru i 25 år. Det var jättebra att komma ut i industrin. Först var jag på yrkessaxtillverkningen och sedan fick jag jobbet här på Elektroniktångtillverkningen. Här trivs jag väldigt bra, mycket beroende på det arbetsätt vi har, dvs att vi bestämmer väldigt mycket själva i gruppen utan att behöva fråga någon annan.

Elsy Andersson

–Jag började på Bahco 1984 och har jobbat med bultsaxar tills jag kom hit till Lindströms. Tidigare har jag jobbat bl a på Bahco Ventilation och på Cocosbolls-Fabriken. Det är stor skillnad att jobba på den här avdelningen tack vare det nya sättet att arbeta. Man är inte bara en som matar maskiner, utan man har mer insyn. Jag eggslipar, bryner och monterar.

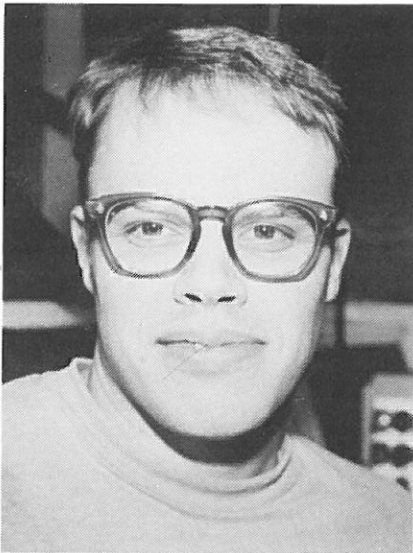
Monika Fischer -Långhede

–Jag anställdes på Lindströms i Eskilstuna 1983 efter att ha jobbat som perkeringsvakt en tid. Det här jobbet är bättre. Framför allt är arbetstiderna bättre. Jag var med och startade "Beta"-projektet i Eskilstuna långt innan "Tänk om"-projektet kom igång här i Enköping. "Beta" och "Tänk om" är ju ungefär samma sak. Jag tror att alla trivs med det sättet att arbeta, eftersom det innebär frihet under ansvar i arbetet. För det mesta har jag monterat. Det är först nu här i Enköping som jag har provat på maskinarbete.

Taisto Pihlaja

–Jag började på Bergs tångfabrik i Eskilstuna -66, men när Bahco köpte företaget och flyttade tillverknigen hit följde jag med. Jag har haft några olika jobb här på Bahco, bl a som ugnständare i smedjan. Det var ett väldigt speciellt arbete som innebar nattarbete. När elektroniktänger kom hit började jag på Lindströms.

Göran Johansson

–För det mesta jobbar jag med eggslipning. Jag började på Bahco -86 och var då på skruvmejseltillverknigen som idag finns i Tyskland. Sedan var jag en tid på standardtänger innan jag fick jobbet på Elektroniktänger. Här trivs jag bra. Det är mer precisionsarbete och dessutom är den ”nya” organisationen bra.

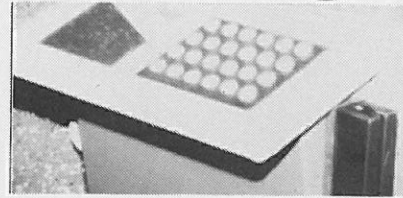
Ann-Katrin Eriksson

Ann-Katrin jobbar också i Beta-grupp 2, men var frånvarande när Ställskruven var på besök.

Tidredovisning

Ställskruven träffade *Hans Nyman* som är projektledare för igångsättningen av det nya tidredovisningssystemet. Alla har nu fått lära sig att stämpla och vi har kört dubbelt, med de gamla tidkortet kvar. Hur ligger det till?

–Vi har fått den fullständiga programvaran under vecka -44 och den har nu installerats. Detta bör därmed rätta upp de felaktigheter som vi hittat i systemet under provperioden. Vi

kommer att kunna se det under vecka -45. Därefter kommer en test att göras mot löneutbetalningssystemet som körs på Programator för att se så att det systemet kan ta emot data från tidredovisningssystemet.

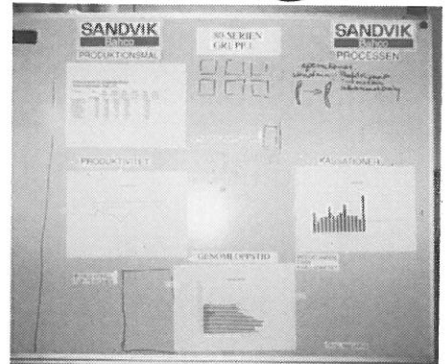
Visualisering

Ny organisation

I den nya organisationen med flödesgrupper, där målstyrning är ett viktigt element, måste alla i gruppen vara införstådda med de mål man ska sträva mot. Det är därför av största vikt att kommunikationen fungerar och att alla har möjlighet att ta del av information och att även förstå innehållet. För att snabbt få ut information måste system skapas för hur alla skall få tillgång till samma information.

Kommunikation

Att samlas till möten med genomgångar av läget och om hur framtiden ser ut vad gäller produktionstakter osv är naturligtvis viktigt, men informationen måste hela tiden vara tillgänglig så att alla blir påmind om hur läget är för gruppens produktion. Den viktigaste dagliga informationen måste snabbt

Exempel på utkast till kommunikationstavla som PV Tänger jobbar med.

visa hur man ligger till. Den bör helst vara så utformad att det inte behövs komplicerad sökning för att nå information. Detta gäller naturligtvis inte bara gruppmedlemmarna, utan det är naturligtvis lika viktigt att kunder på besök ser hur man ligger till. Den visar också kunden att vi har en gedigen uppföljning av bl a resultat.

Läs engelska på dagtid!

Tisdagar kl 11.30 - 12.30 För Dig som kan lite engelska eller är nybörjare.

Tisdagar kl 12.30 - 13.30 För Dig som redan kan en del engelska, men behöver träning.

Kursstart: Tisdag den 8 november
Lokal: Lektionssalen
Lärare: Frehiot Linde
Kursarrangör: TBV

Om Du inte redan har anmält Dig - Gör det nu!
Det finns plats för Dig också.

Vinnare

Ordspråkstävlingen i Ställskruven 7/94

Kjell Andersson, Ann-Marie Karlsson, Uno Andersson, Katarina Mårtensson och Stämjärnsavdelningen.

Grattis! Ni får varsin Bellman-lott. Hämtas på Personalavdelningen.
Lycka till i dragningen!

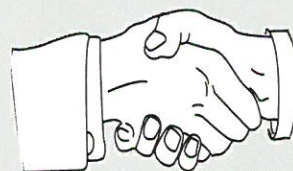

Rätt svar

1. Vägen till mannens hjärta går genom magen.
2. När man talar om trollen så står de i farstun.
3. Gråt inte över spilld mjölk.
4. Små grytor har också öron.
5. När katten är borta dansar råttorna på bordet.
6. När det regnar manna från himlen, så har den fattige ingen sked.
7. Som man ropar i skogen får man svar.
8. Gammal kärlek rostar aldrig.

Insändare

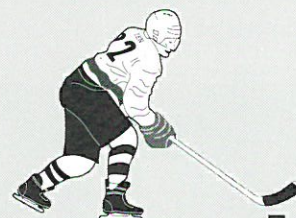
Till Sabamu

Hjärtligt tack för den goda smörgåstårten jag fick som 2:a pris i Er namnpristävling!

Jarl Lindén

ESK-Hockey

Vinnare av de fyra årskorten:

Tomas Gustavsson
Hans Willberg
Elisabeth Kanbjer
Börje Thelin

Grattis!

Tävling

Vilken fågel åsyftas?

Svar:

1. Fågel i kaffet	1. ....
2. Monarkmetare	2. ....
3 Serveras vita viner	3. ....
4. Motionsidrottsförbund	4. ....
5. Lönnlövad Mårten	5. ....
6. Mun	6. ....
7. Efter Vättern Runt	7. ....
8. Nybörjare	8. ....
9. Moderatfärgad ryggsäck	9. ....
10. Kommunistisk låsanordning	10. ....
11. Nattmössa	11. ....
12. Sädesmoped	12. ....
13. Uppslupna	13. ....

Skicka in Din lösning till Gunnel på Personalavdelningen senast den 14 december. Vi delar ut Bellman-lotter som priser till de fem först öppnade rätta lösningarna.

Namn:

"Viktigare än var vi är -
är i vilken riktning vi rör oss!"

(O.W. Holmes)

